

Framhald av síðu 14

takið «kreppa» er tó ikki heilt einfalt og klárt. Tað siggja vit skjótt, um vit samanbera, hvat ymsu bløðini hava skrivað um hetta. Eitt ikki minni flekt og orkymlandi orð er hugtakið «mentan». Og tað undarliga her er, at hesi bæði hugtøkini eru lykkað til eina hómung av støðuni í okkara landi. Tó ætli eg mær ikki her at royna at skilmarka (definera) hesi hugtøk málsliga ella logiskt. Tað hevði verið bæði ov keðiligt og púra uttan virði í hesum viðfanginum. Ein hugleiðing vil helst gera størri nyttu.

Ein serføroysk modernisma

Í einki ikki so fjarari fortíð var tað at royna at varðveita hitt serføroyska røpt «húðaskógvamentan». Av og á verður hetta orð tikið fram aftur í kjakinum, og tá er tað ikki meint sum ein rós til tann, ið fær tað skotið í skógvarnar — ella skulu vit kanska siga húðaskógvarnar.

Orðið «húðaskógvamentan» er heldur forhánsligt, og lýsir nakað irrationelt og konservativt. Nu skal tað eisini sigast, at hetta orð er vordíð til í eini tíð, har nógvar og grundleggjandi broytingar fóru fram í føroyska samfelagnum — tá ið Føroyar av alvara tóku stig burtur úr tí traditionella inn í hitt modernaða samfelagið við idnaði, urbanisering og tað, sum hoyrir til.

Í dag hava vit lívað so leingi uppi í hesi moderniseringini, at fyribrigdið húðaskógvamentan, sum táttur í samfelagnum, væl og virðiliga er fyribeint. Tað sær í øllum førum soleiðis út. Hjólini mala sum ongantið áður, klokurnar tikka — eisini tann á býráðnum í Havn, kronurnar rulla og rationaliteturin hevur ongan anda — tí, har endarnir ikki rökka saman, har veðheldur landsstyrið.

Fyrr var góðska mett út frá átrúnaði, siðvenju og vanligum mannaskili (tað, ið bretar rópa «common sense»). Men góðskuhugtakið er vordíð rættiliga útholað. Í dag verður góðskan á einhvørjum mett út frá profittsjónarmiðum. Ja, sjálvt orðið góðskumeting verður í dag beinleiðis sett í samband við orð sum «væra», «prisur» og «marknaður». Hetta er tó ikki eitt reint serføroyskt fyribrigdi, men hevur sjálvandi sett spor um allan heimin á javnt við moderniseringsstøði og tempo.

Men Føroyar skilja seg so sanniliga frá restini av vesturheiminum, har ið

fleiri og fleiri fólk í dag tosa um eina gongd úr hinum modernaða samfelagnum inn í hitt postmodernaða. Um postmodernistiskir tankar og røslur vinda upp á seg, t.d. við alternativum livihátti og mátar at samskifta sosialt, búskaparlaga og politiskt. Afturimóti hesum eru føroyingar «full speed ahead» framvegis á veg djupari og djupari inn í hitt modernaða hákostnaðarparadisið, við serligum atlit til verksmiðju-

trolararnar, bergholsgerðir og ovurnýtslu annars — bæði privat og almenn.

Dagsins loysunnarorð er hin halga modernistiska triendin «telduskipanir, dieselolja og vega-samband». Hin serføroyska heimfóðin, ið vit róptu húðaskógvamentan, er nú vordin søga, men bara í sinum formi. Heimfóðisinnihaldið livir framhaldandi við miklari livsmegi í einari fólkasál, ið er besett av omanfyrinevndu «halgu» triend. Hin før-

oyska heimfóðismodernisman. Mær tykir, at eitt beinrakið hugtak, til tess at lýsa almenna kjakið og politikkin í Føroyum, er «bergholstilvitan».

Hetta, sum eg nú havi ført fram, er okkara veruliga kreppa í dag. Víst er kreppan búskaparlig, men fyrst av øllum er hon mentunnarlig, tí búskapurin í einum samfelagi er bara ein lutur av fleiri í mentanini hjá sama samfelagi. Kanska á nakað sama hátt sum figgjarn-

støðan bara ein partur av einum búskapi. Og alt hongur hetta saman, sum vit flest øll eisini hava varhugan av. Men — hvi verður hetta næstan ikki umrøtt? Hvi skal alt prát um mentan krögvast burturi hartil vælegnaðum stovum, sum t.d. Norðurlandahúsið, Føroyamálsdeildina og tíðarritið «Brá»? Tað er jú ein eins týðningarmikil og sigandi mentunnaruppvising at bora hol gjøgnum fjøll, sum tað er at skipa fyri

t.d. ólavsøkuframsýningini í Norðurlandahúsið. Men slíkt má bara ikki sigast. Tað brýtur okkara tryggu og komfortablu rammur fyri «mentan», «list», «vinnuliv», «politik» og so framvegis.

Tó, sum sagt — samfelagið er í kreppu, og hon er djupari og meira álvarsom enn nøkur talrøð í ársfrágreiðingini frá ríkisumboðsmanninum megnar at lýsa.

Sigmundur Isfeld.

ALIRÁÐGEVI

Søkt verður eftir aliráðgeva at virka sum ráðgevi bankans í øllum viðurskiptum viðvíkjandi alivinnuni.

TÚ HEVUR:

- holla ástøðiliga útbúgving í aling ella fiskivinnu.
- handaligar royndir í aðrari av omanfyri nevndu vinnum.

SUM RÁÐGEVI BANKANS
FÆRT TÚ ÁBYRGDINA AV:

1. At styra samlaðu lánun og kredittum bankans til alivinnuna.
2. At vitja á teimum einstøku alibrúknum, fyri at fylgja við rakstrarligu gongdini.

3. At fylgja við gongdini í vinnuni sum heild.
4. At gera tilráðingar til leiðslu bankans í alimálum.
5. At veita innanhýsis ráðgeving í alivíðurskiptum.

Tú fært lön sambært avtalu.

Hevur starvið tín áhuga, ert tú vælkomin at ringja til Berg í Garði á telefon 1 1350 lokal 294.

Umsókn saman við møguligum prógvum og viðmælum skulu sendast til:

PF. Føroya Banki
Starvsfólkadeildin
Postsmoga 14.
FR-110 Tórshavn

ROKNSKAPARFÓLK

Til kredittdeildina verður søkt eftir einum kønum roknskaparfólki at arbeiða við virkisroknskaparmálum.

TÚ HEVUR:

- holla ástøðiliga útbúgving í rakstrarbúskapi, og/ella góðar royndir í roknskapar/grannskoðaraarbeiði.
- evni at arbeiða sjálvstøðugt, og ert ikki bangin fyri at bróta upp úr nýggjum.

SUM RÁÐGEVI BANKANS
FÆRT TÚ ÁBYRGDINA AV:

1. At samskipa virkisroknskapartilfarið, ið bankin hevur um hendi.
2. At gera metingar av einstøku roknskapunum.

3. At veita innanhýsis ráðgeving í roknskaparmálum.
4. At fáa til vega roknskapartilfar, ið kann nýtast í dagligu málsviðgerðini í Føroya Banka.

Tú fært lön sambært avtalu.

Hevur starvið tín áhuga, ert tú vælkomin at ringja til Berg í Garði á telefon 1 1350 lokal 294.

Umsókn saman við møguligum prógvum og viðmælum skulu sendast til:

PF. Føroya Banki
Starvsfólkadeildin
Postsmoga 14.
FR-110 Tórshavn

